

Plan för att fler med funktionsnedsättning ska få en anställning i Malmö stad

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen

Upprättad
Datum: 2018-11-27
Version: 1,0
Ansvarig: Alexander Blümke
Förvaltning: Arbetsmarknads- och socialförvaltningen
Enhet: Strategiska avdelningen

Innehållsförteckning

Plan för att fler med funktionsnedsättning ska få en anställning i Malmö stad	1
Bakgrund	3
Utredningsuppdrag	3
Förutsättningar för uppdraget	3
Personer med funktionsnedsättning.....	3
Pågående utvecklingsarbete inom Arbetsmarknads- och socialförvaltningen	4
Arbetsmarknadsanställningar.....	5
Arbetsmarknadsanställningar för personer med funktionsnedsättning.....	6
Arbetsmarknadsanställningar kopplade till utbildning.....	6
Extratjänster	6
Förutsättningar för en utökning av antalet arbetsmarknadsanställningar för funktionsnedsatta	7
Plan för att fler med funktionsnedsättning ska få ett arbete på den ordinarie arbetsmarknaden eller börjar studera	7

Bakgrund

Utifrån en motion från John Roslund (M) beslutade Kommunfullmäktige 2018-02-01 att ge arbetsmarknads- och socialnämnden i uppdrag att ta fram en plan för att fler med funktionsnedsättning ska få en anställning i Malmö stad (STK-2017-677).

Arbetsmarknads- och socialnämndens beslutade 2018-05-24 att godkänna det framtagna förslaget till utredningsdirektiv och ge arbetsmarknads- och socialförvaltningen i uppdrag att ta fram en plan för att fler med funktionsnedsättning ska få en anställning i Malmö stad (ASN-2018-3515). I utredningsdirektivet fastslås att frågor kring Malmö stads ordinarie rekrytering i förhållande till personer med funktionsnedsättning ligger utanför nämndens ansvarsområde. Uppdraget inriktar sig därför på att se över möjligheten att ta fram fler arbetsmarknadsanställningar för personer med funktionsnedsättning.

Utredningsuppdrag

I enlighet med utredningsdirektivet har arbetsmarknads- och socialförvaltningen i uppdrag att ta fram en plan för en utökning av antalet arbetsmarknadsanställningar som är riktade till personer med funktionsnedsättning.

Planen ska innefatta:

- en utredning av hur fler deltagarplatser avsedda för arbetsmarknadsanställningar för gruppen funktionsnedsatta kan tas fram i stadens förvaltningar och/eller i egna arbetslag,
- en utredning av vilka resurser och organisatoriska förutsättningar som krävs för att öka volymen av arbetsmarknadsanställda med funktionsnedsättning, samt vilka kostnader som är förenade med dessa, samt
- en konsekvensbeskrivning av hur en utökning av anställningar riktade till personer med funktionsnedsättning kan påverka arbetet som riktas mot andra prioriterade målgrupper som exempelvis långtidsarbetslösa, ungdomar etc.

Förutsättningar för uppdraget

Personer med funktionsnedsättning

Arbetsmarknads- och socialnämnden hade i Malmö stads budget för 2017 i uppdrag att tillsammans med funktionsstödsnämnden och i samverkan med Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan utreda hur arbetsmarknadsanknytningen kan stärkas för personer med funktionsnedsättning. Budgetuppdraget avrapporterades i samband med årsanalysen för år 2017(ASN-2018-384).

I arbetsmarknads- och socialförvaltningens och funktionsstödsförvaltningens utredning konstateras att begreppet funktionsnedsatt är komplext. En funktionsnedsättning definieras av Socialstyrelsen som en nedsättning av fysisk,

psykisk eller intellektuell funktionsförmåga. Gruppen personer med funktionsnedsättning är inte en homogen grupp av människor. Inom gruppen finns ett skiftande behov av stöd, insatser och omsorg.

I utredningen beskrivs att cirka 15 % av befolkningen i åldern 16–64 år uppger att de har någon form av funktionsnedsättning, fördelat ungefär lika mellan män och kvinnor. Den vanligaste typen av funktionsnedsättning är nedsatt rörelseförmåga följt av astma, allergi eller annan överkänslighet samt psykisk funktionsnedsättning.

En mindre andel av denna grupp har fått en kodad funktionsnedsättning från Arbetsförmedlingen vilken ger dem tillgång till myndighetens särskilda tjänster och resurser. Bland de som har en kodad funktionsnedsättning är andelen ungdomar få, vilket delvis beror på att det ofta tar tid att upptäcka, utreda och konstatera att en person har en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga.

Inom arbetsmarknads- och socialnämndens målgrupper finns ett stort antal personer med olika former av funktionsnedsättningar som kan påverka de enskilda personernas arbetsförmåga. Det kan dels handla om personer med kodad funktionsnedsättning, men också om personer under utredning och personer där det finns outredda frågeställningar om nedsatt arbetsförmåga beror på en funktionsnedsättning. Ett antal av dessa personer uppvisar komplexa svårigheter som skulle kunna hänföras till såväl sociala, psykiska, kognitiva och fysiska hinder.

Pågående utvecklingsarbete inom Arbetsmarknads- och socialförvaltningen

Inom arbetsmarknads- och socialförvaltningen pågår ett utvecklingsarbete som syftar till att fler Malmöbor ska ges förutsättningar för arbete och utbildning. Att möta behoven hos brukare med funktionsnedsättning är ett viktigt mål i utvecklingsarbetet.

Inom *fokusområdet arbetsmarknad och ekonomiskt bistånd* arbetar enheterna för ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsavdelningen för att förbättra samarbetet och samverkan mellan verksamheterna. Genom bl.a. implementeringen av en ny process för anvisning av ärenden med försörjningsstöd till arbetsmarknadsavdelningen har fler försörjningsstödstagare och därmed fler personer med funktionsnedsättning fått tillgång till kommunala arbetsmarknadsinsatser. Under perioden januari-september 2018 har 5070 unika brukare tagit del av kommunala arbetsmarknadsinsatser, vilket kan jämföras med 3295 unika brukare under motsvarande period 2017. Det innebär en ökning med 54%. Under perioden januari-september 2018 har både antalet och andelen brukare som avslutats från arbetsmarknadsavdelningen till arbete eller studier ökat jämfört med motsvarande period 2017.

Ett viktigt utvecklingsområde inom fokusområdet är arbetet med att få samsyn kring principerna om att *alla kan med rätt stöd* och *arbete först* alltid ska gälla. Ett annat viktigt utvecklingsområde är att få till stånd individuella planeringar som upprättas tillsammans med den enskilde, arbetsmarknadsavdelningen och

enheterna för ekonomiskt bistånd. Med den förbättrade samverkan ska brukarna kunna ges mer samordnade parallella insatser från socialtjänsten och arbetsmarknadsavdelningen.

Arbetsmarknadsavdelningen står inför en omorganisation av verksamheten. Den nya organisationen syftar till att skapa processer som gör att fler malmöbor blir självförsörjande genom arbete och studier. I arbetet med att ta fram den nya organisationen betonas vikten av att erbjuda kontinuitet, individuellt anpassade kedjor av insatser samt tät coachning och uppföljning av brukare i arbetsmarknadsinsatser. I linje med detta genomförs en satsning på att utbilda ett antal arbetsmarknadssekreterare i metoden *Supported Employment*, en metod för att möta brukare med behov av omfattande stöd och anpassning.

Andra viktiga utvecklingsområden är att utveckla arbetet som riktas mot *arbetsgivare* i behov av arbetskraft, att arbetsmarknadssekreterare ska ha tillgång till *konsultativt stöd från specialister* som t.ex. psykologer, studie- och yrkesvägledare och arbetsterapeuter och att utveckla *samarbeten med idéburen sektor och folkhögskolor*. Syftet är att skapa nya arbetsmarknads- och utbildningsinsatser för bl.a. brukare med funktionsnedsättningar.

Genom samverkan inom ramen för FINSAM i Malmö kommer brukare inom arbetsmarknadsavdelningen att få ökad tillgång till Region Skånes resurser i form av psykiatrisjuksköterskor. Inom projektet Malmökraften erbjuder Region Skåne rehabkoordinatorer som ger ett förbättrat stöd och underlättar samverkan i arbetet med de grupper som är i behov av samordnade insatser.

Malmö stad och Arbetsförmedlingen i Malmö har tecknat en *Strategisk överenskommelse om samverkan (SÖK)*. Syftet med samverkan mellan Malmö stad och Arbetsförmedlingen är att få ut bästa möjliga resultat av Malmö stads och Arbetsförmedlingens insatser för att fler Malmöbor ska få arbete och utbildning och att fler företag ska växa och etablera sig. Inom ramen för den strategiska överenskommelsen har ett antal operativa styrgrupper tillsatts med uppdrag att leda utvecklingen av den operativa samverkan för olika målgrupper. Varje operativ styrgrupp ska säkerställa att arbetet inkluderar samverkan för personer med funktionsnedsättning.

Arbetsmarknadsanställningar

Arbetsmarknadsavdelningen erbjuder arbetsmarknadsanställningar till arbetslösa Malmöbor som uppstår försörjningsstöd. Syftet med en arbetsmarknadsanställning är att den ska leda till att den anställde får ett arbete på den ordinarie arbetsmarknaden eller börjar studera. En arbetsmarknadsanställning är tidsbegränsad och ska kombineras med en aktiv arbetsmarknadsplanering med parallella insatser.

Under 2018 har Arbetsmarknads- och socialförvaltningen i uppdrag att erbjuda fler kommunala arbetsmarknadsanställningar i linje med Jobbpaktens intentioner. Jobbpaktens genomförandeplan stadgar att de kommunala verksamheterna ska kunna användas som en väg in till arbetslivet för de Malmöbor som uppstår försörjningsstöd.

Arbetsmarknadsanställningar för personer med funktionsnedsättning

Arbetsmarknadsanställningar för personer med funktionsnedsättning vänder sig till arbetslösa försörjningsstödstagare som av Arbetsförmedlingen har bedömts ha nedsatt arbetsförmåga på grund av en funktionsnedsättning. Arbetsförmedlingens kodning av funktionsnedsättningen ger tillgång till särskilda tjänster och resurser inom Arbetsförmedlingen, bl.a. lönebidragsanställningar för funktionsnedsatta. Genom det individuellt bedömda statliga lönebidraget täcks den del av lönekostnaden som motsvarar personens nedsatta arbetsförmåga. Det är viktigt att understryka att personer som har en kodad funktionsnedsättning på Arbetsförmedlingen endast utgör en liten andel av den totala mängd personer som bedöms ha funktionsnedsättningar.

Personer med funktionsnedsättningar som anställs i en arbetsmarknadsanställning inom Malmö stad är anställda av arbetsmarknads- och socialförvaltningen med ett statligt lönebidrag och kan ha sin placering antingen i särskilda interna arbetslag som utför arbetsuppgifter åt Malmö stads förvaltningar, eller på externa platser inom Malmö stads ordinarie verksamheter. Ett mindre antal platser finns också på föreningar.

Arbetsmarknadsanställningar kopplade till utbildning

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen erbjuder i samarbete med gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen arbetsmarknadsanställningar som kombineras med utbildningar riktade mot yrken inom vård och förskola. Målgruppen är försörjningsstödstagare. Personer som har en arbetsmarknadsanställning som är kopplad till utbildning kan samtidigt ingå i gruppen arbetsmarknadsanställda med extratjänster eller arbetsmarknadsanställningar för personer med funktionsnedsättning.

Extratjänster

Extratjänster är en möjlighet för långtidsarbetslösa personer och vissa nyanlända att få ett tidsbegränsat arbete inom offentlig sektor, där arbetsgivaren får ett statsbidrag som kompenserar för hela lönekostnaden. Därutöver kan arbetsgivaren få ett bidrag för handledning.

I Malmö stad är extratjänster öppna för personer som uppbär försörjningsstöd. Arbetsförmedlingen i Malmö uppskattar att ett 30-tal av personerna som för närvarande har en extratjänst inom Malmö stad också har en kodad funktionsnedsättning. Därtill kommer ett antal extratjänstanställda med funktionsnedsättningar som inte har kodats på Arbetsförmedlingen.

Under 2018 har ett intensivt arbete bedrivits för att komma upp i beslutade volymer. Det har dels handlat om att få till stånd fungerande rutiner för anvisning av arbetslösa försörjningsstödstagare till extratjänster och dels om att ta fram platser till extratjänster i stadens förvaltningar. Genom arbetet med att öka antalet anställda kommer fler brukare ur förvaltningens målgrupper, inklusive personer med funktionsnedsättning, att få en extratjänst.

Förutsättningar för en utökning av antalet arbetsmarknadsanställningar för funktionsnedsatta

Arbetsmarknadsanställningar är ett av flera verktyg för att föra brukare till arbete eller studier på den ordinarie arbetsmarknaden.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen gör bedömningen att en utökning av antalet arbetsmarknadsanställningar som riktar sig specifikt till målgruppen funktionsnedsatta inte är möjlig inom nuvarande budgetram. Det då en riktad utökning av antalet arbetsmarknadsanställningar för funktionsnedsatta skulle förutsätta ett tillskott av resurser, vilket skulle medföra ökade kostnader, eller en omfördelning inom arbetsmarknadsavdelningen.

En omfördelning av resurser inom arbetsmarknadsavdelningen för att öka antalet arbetsmarknadsanställningar utöver den planerade utökningen av extratjänster är inte förvaltningens prioritering i ett läge då befintliga resurser behövs för att möta ett ökande antal brukare i arbetsmarknadsinsatser och för att utveckla verksamheten i enlighet med planen för att fler med funktionsnedsättning ska få ett arbete på den ordinarie arbetsmarknaden eller studera.

När det handlar om att utöka antalet *arbetsplatser* till arbetsmarknadsanställda med funktionsnedsättningar bedöms det inte heller finnas förutsättningar för att öka antalet platser inom stadens förvaltningar eftersom det samtidigt pågår ett intensivt arbete för att ta fram fler platser till extratjänster. Alternativet, en utbyggnad av platser i interna arbetslag, skulle innebära ytterligare kostnader för bland annat arbetsledning.

Plan för att fler med funktionsnedsättning ska få ett arbete på den ordinarie arbetsmarknaden eller börjar studera

Arbetsmarknads- och socialförvaltningens mål är att fler Malmöbor, däribland fler brukare med funktionsnedsättningar, ska börja studera eller arbeta på den ordinarie arbetsmarknaden. Utifrån genomförd utredning och framtagna plan ska detta åstadkommas genom att:

- fler brukare, och därmed fler brukare med funktionsnedsättningar ska erbjudas kommunala arbetsmarknadsinsatser
- effektiva former för samverkan utvecklas internt inom förvaltningen och med andra samarbetspartners
- nya arbetssätt och metoder utvecklas och implementeras bland annat Supported Employment
- nya samarbeten utvecklas med idéburen sektor och folkhögskolor för att skapa nya arbetsmarknads- och utbildningsinsatser bland annat för brukare med funktionsnedsättning

En viktig del av utvecklingsarbetet sker inom ramen för arbetsmarknadsavdelningens omorganisation. Effekterna av förändringsarbetet

kommer att följas upp inom ramen för den ordinarie verksamhetsuppföljningen.